

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 7, 24. marts 2021

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Glimmerbøsser
- Strategi for tilførsel af bor til vinterraps
- Forsikring mod lejesæd
- **REGLER OG TILSKUD**
- Frister i foråret

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Nu, hvor der er kommet god vækst i både korn og ukrudt, er det tid til nedvisning, hvis den endnu ikke er foretaget. Se **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 4**, for at se doserne til forskellige ukrudtstyper. Afpas dosen, og husk at notere nedvisningen i sprøjtejournalen, lige som alle andre planteværns-behandlinger.

Mens der pløjes og sås på de lettere jorde, er der også udsigt til grovejr i den kommende tid. Husk at tilpasse udsædsmængderne til tidspunktet. Ved etablering af vårsæd kan SAGROs app benyttes til beregning af udsædsmængde, og hvis hestebønner skal ukrudtsbekæmpes før fremspring, så læs mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 4**.

Tiden omkring påske byder ofte på gode muligheder for markarbejde, og det ser ud til, at dette år ikke er nogen undtagelse. Husk på, at husdyrgødning ikke må udbringes på lør-, søn- og helligdage på arealer nærmere end 200 meter fra byzone. Tænk på, at det ofte opnås bedre naboskab, hvis naboerne fornemmer, at arealerne lige op til haverne prioriteres på tidspunkter, der ikke er op til "terrassevej".

Vintersædsmarkerne grønnes mange steder, og mange af efterårets ukrudtsbekæmpelser holder stadig markerne rene. Den kommende periode ser ud til at byde på gode forhold til opfølgning, se midler, doser og strategier i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 6**. I marker, hvor det både er aktuelt at køre gylle og bekæmpe ukrudt, skal akutte ukrudtsproblemer prioriteres, dvs. er ukrudtet stort og ved at løbe løbsk, skal gode forhold for ukrudtsbekæmpelse benyttes. Men ellers bør der gå en uge mellem gylleudbringning og ukrudtsbekæmpelse, således planterne er modtagelige for ukrudtsmidlet.

De mest "triste" vintersædsmarker vil have gavn af mangan, og væksten skal i gang, inden der bekæmpes ukrudt.

Billede 1 Vinterhvedemark, hvor væksten endnu ikke er kommet i gang oven på vinteren. Marken har netop fået mangan, og ukrudtsbekæmpelse afventer mere vækst i afgrøden (foto Michael Fleng, SAGRO).

Vinterrapsen er i god vækst, og med den frostperiode vi har haft denne vinter og forår anser vi det ikke nødvendigt at vækstregulere rapsmarkerne i foråret.

Mange rapsmarker nærmer sig stadie 50, hvor blomsterknopperne er synlige oppefra, dermed er det ikke længere lovligt at benytte Galera og Korvetto. Matrigon 72 SG og Cliophar 600SL kan benyttes frem til stadie 55, er når knopperne på hovedskuddet er synlige, men lukkede og uden synlige gule kronblade. Dosis på midlerne kan ses i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 4**.

Glimmerbøsser

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Når temperaturerne når op omkring 9-10 °C begynder glimmerbøsserne at være aktive. Endnu er der kun set enkelte, men kommer de til rapsen, kan de gøre skade ved deres gnav i knopperne. Glimmerbøsserne gør størst skade, når rapsen er i det tidlige knopstadium, hvor løvbladene stadig dækker knopperne. De vejledende bekæmpelsesstadier kan ses i tabel 1.

Tabel 1 Vejledende bekæmpelsestærskler for glimmerbøsser i vinterraps

	Normal vækst	Svækket vækst
Tidligt knopstadium (løvbladene dækker stadig knopperne)	8	4
Sent knopstadium (knopperne er synlige)	10	5
Begyndende blomstring	20	

Følg bekæmpelsestærsklerne og beskyt nyttedyrene

Der er to gode grunde til kun at sprøjte mod glimmerbøsser, når der er et reelt behov for det:

- For at beskytte snyltehvepse, der er værdifulde nyttedyr i vinterraps. Snyltehvepse parasitterer i stort omfang skadedyrenes larver, og mængden af snyltehvepse har derfor betydning for angrebsstyrken af skadedyr året efter. Snyltehvepse flyver i rapsmarkerne både i det tidlige forår og under blomstring, og de bekæmpes dermed også af skadedyrsmidlerne
- For at forebygge resistens. Der er stigende problemer med resistens blandt skadedyr i raps overfor

Tabel 2 Oversigt over anbefalede midler mod glimmerbøsser

	Avaunt 150 EC	Mavrik*
Godkendt i stadium	St.30-59 (begyndende strækning-første gule kronblade synlige)	Fra st. 30 (beg. Strækning)
Normaldosis, l/ha	0,17	0,2
Anbefalet dosis, l/ha	0,15-0,17	0,2
Pris for anbefalet dosering inkl. afgift ekskl. moms, kr./ha	148-167	117
Max. antal behandlinger	Max. 1 behandling pr. år	Max. 2 behandlinger pr. år.
Bimærke	Bimærke. Må over blomstrende planter kun udbringes udenfor biernes flyvetid (ca. kl. 21-03)	Intet bimærke. Må udbringes hele døgnet

*Mavrik Vita er forbudt fra 15/6/2022, men kan bruges i stedet for Mavrik frem til forbuddet.

Strategi for tilførsel af bor til vinterraps

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Risikoen for bormangel er størst i år hvor der har været meget nedbør i løbet af vinteren og foråret. Selvom det ikke har været tilfældet i år, så kan der være risiko for bormangel særligt på sandjord og andre jordtyper med reaktionstal over 6,5. Behovet er mindre på arealer hvor der er brugt borholdig gødning. Bor optages passivt med jordvæsken, og marker i "ikke risiko-områder", som lerjord med normale reaktionstal, vil også have gavn af bor hvis væksten bliver kraftig kombineret med tørre forhold, hvor jordens bor bliver sværere tilgængeligt.

Bor bør tilføres tidligt i strækningsvæksten. Hvor der er risiko for bormangel, kan det anbefales at tilføre bor flere gange f.eks. sammen med skadedyrssprøjtninger.

Tidligt i sæsonen kan bladmassen være for lille til at optage tilstrækkeligt bor, men bor har en fin tilgængelighed i jord, medmindre jorden er tør, nyligt kalket eller har et højt humusindhold.

Hvis man vil have større sikkerhed for, om der er aktuel bormangel, kan en planteanalyse give afklaring. Der tilføres bor, hvis indholdet er lavere end 15 mg pr. kg (ppm).

Bormangel kan afhjælpes med et af midlerne vist i tabel 1. Ingen af produkterne indeholder spredklæbemiddel. Det anbefales at anvende spredklæbemiddel, hvis borproduktet ikke skal blandes med planteværnmidler. Ved blanding med skadedyrs- og ukrudtsmidler gælder generelt, at man ikke bør blande mere end to midler. Midlerne i tabel 1 kan normalt blandes med skadedyrsmidler, men ikke med alle ukrudtsmidler og ikke med mangansulfat.

Tabel 3 Bormidler og anbefalede doser afhængig af markens behov.

Eksempler på midler	Enhed	Indhold	Pris		Dosering 1 ¹⁾		Dosering 2 ²⁾	
		g pr. kg el. l	Kr. pr. kg el. l.	Kr. pr. kg bor	Kg el. l pr. ha	Næringsstof pr. ha	Kg el. l pr. ha	Næringsstof pr. ha
BioBor 150	l	150	16	107	1	150	3	450
Bor MEA 150	l	150	15	100	1	150	2,5	375
Solubor DF	kg	175	25	143	1	175	5	875
YaraVita Bortrac 150	l	150	19	127	1	150	3	450
Profi Bor 150	l	150	25	167	1	150	3	450

¹⁾ Forebyggende dosering, hvor bormangel normalt ikke optræder.

²⁾ Dosering pr. [udsprøjtning](#) ved konstateret bormangel eller på arealer disponeret for bormangel.

Anbefalingen er, at mikronæring udbringes forbyggende i lave, gentagne doseringer (dosis 1). Når der er konstateret mangel, kan der rettes op på skaden, men der vil være udbyttetab.

Forsikringen er for dig, der gerne vil undlade at vækstregulere vinterhvede og/eller vinterrug, men som er i tvivl om risikoen for lejesæd. Der udbetales 1.500 kr. pr. ha for de arealer i de forsikrede marker hvor der kommer lejesæd. Din selvrisiko er på 5 % per skade per mark. Definitionen på lejesæd, er en hældningsgrad på mindst 66 grader, opstået inden 1. august. Forsikring skal bestilles senest 16.april.

Udbetalingen pr. hektar er fastsat ud fra en forventning om, at risikoen for lejesæd er lille og primært vil opstå sent i vækstsæson. Derved får den minimal betydning for udviklingen af udbyttet.

Din pris

Prisen pr. hektar er 65-81 kr. Det er lavere end prisen for en vækstreguleringsbehandling (kemipris + kørsel). Prisen stiger med stigende risiko for lejesæd vurderet i vækstreguleringsprognosen i CropManager. Produktet anses primært for at være interessant for marker i grøn og gul kategori. Normalt vil man fagligt set ikke undlade vækstregulering hvis man vurderer at marken har høj risiko for lejesæd, men Topdanmark tilbyder altså alligevel mulighed for at tegne forsikring for denne kategori i vinterhvede, da det er en del af et udviklingsprojekt.

Prisen for de forskellige kategorier fremgår i tabellen herunder.

Tabel 4 Priser i kr./ha for forsikring ved lejesæd. Prisen er differenceret efter lejesædsrisiko vurderet i CropManager.

Kategori		Grøn	Gul	Rød
Vinterhvede	kr/ha	65	73	81
Vinterrug	kr/ha	71	79	-ikke muligt

I vækstreguleringsprognosen i CropManager kan du se om dine vinterhvede- og vinterrugmarker er i lav risiko (grøn mark), medium risiko (gul mark) eller høj risiko (røde marker) for lejesæd.

REGLER OG TILSKUD

Frister i foråret

31. marts er frist for indsendelse af gødningsregnskab og sprøjtejournalindberetningen, hvilket er som det plejer, men i år er der kommet et nyt IPM-skema. Det er tidligere blevet nævnt her i TILVÆKST, men husk at få det indsendt. I modsætning til gødningsregnskabet og sprøjtejournalindberetningen, som din planterådgiver kan indsende på dine vegne, så skal du selv logge ind med NemID og udfylde IPM-skemaet, det kræves at din sprøjtejournalindberetning er lavet først. Du finder IPM-skemaet her.

Til og med den 16. april kan fællesskemaet indsendes, og efterfølgende kan der rettes og nye arealer kan tilføjes til og med den 11. maj.

Betalingsrettigheder kan overdrages frem til 11. maj, men din planterådgiver vil helt sikkert helst gøre det tidligere, så er du sikker på, det kan nås.